AD-SOYAD: .....
SINIF: .....

PUAN: .....

2025-2026 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI "MAARİFTE MODEL TÜRKÇE" ORTAOKULU 6. SINIF TÜRKÇE DERSİ II. DÖNEM II. YAZILI (SENARYO 1)

Öğrenme Çıktısı: T.O.6.14. Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

1) O yılın nisan ayı, kasabaya her zamankinden daha sıcak ve bol güneşli günler getirmişti. Emre, okul bahçesinde otururken gökyüzündeki parlak güneşe bakıp uzun zamandır aklında olan o büyük fikri düşündü. Fen projesi için arkadaşlarıyla birlikte tamamen güneş enerjisiyle çalışan bir araba yapabilirlerdi. Hemen en yakın arkadaşları Mert ve teknik işlerde çok yetenekli olan Zeynep'i yanına çağırdı. Fikrini heyecanla paylaştığında Mert'in gözleri parladı. Zeynep ise çoktan kafasında gerekli malzemelerin listesini yapmaya başlamıştı bile. Hafta sonu erkenden Emre'nin evinin geniş bahçesinde toplandılar. Günler süren yoğun bir çalışma başladı. Tekerlekler monte edildi, kablolar bağlandı ve en önemlisi arabanın tavanına büyük bir güneş paneli yerleştirildi. Bazen vidalar yuvasına uymadı bazen de paneli sabitlemekte zorlandılar. Ancak Emre'nin etkili liderliği, Mert'in neşe verici motivasyonu ve Zeynep'in pratik çözümleri sayesinde karşılarına çıkan her engeli birer birer aştılar. Nihayet pazar akşamüstü, turuncu bir gün batımının altında "Güneş Seli" adını verdikleri arabaları bitmiş ve çalışmaya hazır hâle gelmişti. Emre direksiyona geçti ve düğmeye bastı. Araba sessiz bir şekilde sadece güneşten aldığı güçle hareket etmeye başladı. Üç arkadaş birlikte başarmış olmanın gururuyla birbirlerine sarıldılar.

a. Yukarıdaki metindeki hikâye unsurlarını belirleyerek yazınız. (8p)

Şahıs ve varlık kadrosu: .....
Yer: .....
Zaman: .....
Olay: .....

b. Zaman-olay ve şahıs kadrosu-olay ilişkisini inceleyiniz. Bunların projenin başarısına olan etkisini metinden yola çıkarak açıklayınız. (12p)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Öğrenme çıktısı: T.O.6.20. Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

2) Aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Hangi söz sanatı yapılmışsa karşılarında verilen boşluğa yazınız. (20p)

- O kadar zayıftı ki iğne deliğinden rahatlıkla geçebilirdi. .....
- Küçük kurbağa "Sabah olunca her şey düzelecek." diyerek kendini avuttu. .....
- Gecenin sessizliği insana öyle bir sarılıyordu ki o huzuru hissediyordum .....
- Gözleri altın gibi parlayan ceylan, sesi duyunca kaçıverdi. .....
- Bir yandan ağlıyor bir yandan gülüyordu. .....

Öğrenme çıktısı: T.O.6.24. Okuduğunu değerlendirebilme

3) Eski saatin tik takları, sadece zamanın geçtiğini değil ömrümüzün bir kum tanesi gibi ellerimizden kayıp gittiğini hatırlatıyordu. Sabahın ilk ışıkları penceremden içeri süzülürken hayatın o bitmek bilmeyen telaşının bazen ne denli beyhude olduğunu anlıyorum. Asıl zenginliğin biriktirilen paralar değil sevdiklerimize ayırdığımız o kıymetli ve bölünemez anların samimiyetinde gizlendiğini bir kez daha idrak ediyorum. Gökyüzünde süzülen bir kuş gibi hızla uçup giden bu zamanı, sadece hırs ve bitmeyen isteklerle harcarsak gün bittiğinde elimizde koca bir boşluk kalır. Bu yüzden vaktimiz varken ve kalbimiz iyilikle çarpıyorken vaktimizi sevgiyle değerlendirmeli ve her nefesimizin kıymetini bilmeliyiz.

a. Bu metinde yazarın bize vermek istediği asıl öğüt nedir? Yazar hayattaki gerçek zenginliği neye bağlamaktadır? (10p)

.....
.....
.....

b. Metni dil ve anlatım yönünden değerlendiriniz. (10p)

.....

…….
…….
…….

Öğrenme çıktısı: T.O.6.25. Metni eleştirebilme

Güneşli ve sıcak bir gündü. Küçük Musa, aşağıdan bakınca kocaman ve devasa görünen bir ağacın altına oturdu. Ağacın dalları çok kalabalıktı. Çocuk orada beklerken vakit geçmek bilmedi. Nihayetinde baktı ki olmayacak sonunda oradan ayrılmaya karar verdi.

4) Yukarıdaki metni dikkatlice okuyunuz ve metinde Türkçenin kullanımını eleştirel bir gözle inceleyiniz. Yapılan yanlışları belirleyerek çözüm yollarını yazınız. (20p)

……
……
……
……
……
……
……
……
……

Öğrenme çıktısı: T.Y.5.9. Yazısında karşılaştırma yapabilme
T.Y.5.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme

5) Bir senarist yeni animasyon filmi için senaryo yazmaktadır. Karakterleri arasındaki konuşmaları ve senaryoyla ilgili bazı notları yazarken unutmamak için çok hızlı davranmıştır. Bu yüzden de hem cümleleri birbirine bağlayamamış hem de yazım ve noktalama kurallarına dikkat etmemiştir.

- Karakterlerin yaşadıkları ve ruh halleri şu şekildedir:

Zeynep: Kaptanı olduğu gemi bozulduğu ve tamir kiti yanında olmadığı için çok mutsuzdur.
Gülce: Bu sırada gemide bir yolcu olarak seyahat eden Gülce mühendis olduğundan gemiyi tamir edebileceğini biliyordur. Bu yüzden de Zeynep'in aksine mutludur.

- Karakterlerin senaryoda yaşayacakları olayları anlatan taslak cümleler de şunlardır:

Zeynebin gemisi gökyüzünde asılı kaldı
tamir kiti yanında deyildi
durum umutsuz görünüyor
Motor yanmış olabilirdi
mühendis olan gülcenin çantasında yedek motor ve tamir kiti vardı
herşey yoluna girecekti

Yukarıdaki cümleleri karakterlerin yaşadıkları ve ruh hallerini de dikkate alarak gerekli eklemelerle bir metine çeviriniz. "oysaki, kısaca, hatta" geçiş ve bağlantı ifadelerinin hepsini kullanmak zorunludur. Aynı zamanda yapılan yazım ve noktalama yanlışlarını da düzeltiniz. (20p)

……
……
……
……
……

……
……
……
……
……
……
……

Başarılar

maariftemodelturkce

Ders Öğretmeni

Özge AYKAÇ

AD-SOYAD: ..... CEVAP ANAHTARI SINIF: .....

PUAN: .....

2025-2026 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI "MAARİFTE MODEL TÜRKÇE" ORTAOKULU 6. SINIF TÜRKÇE DERSİ II. DÖNEM II. YAZILI (SENARYO 1)

Öğrenme Çıktısı: T.O.6.14. Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

1) O yılın nisan ayı, kasabaya her zamankinden daha sıcak ve bol güneşli günler getirmişti. Emre, okul bahçesinde otururken gökyüzündeki parlak güneşe bakıp uzun zamandır aklında olan o büyük fikri düşündü. Fen projesi için arkadaşlarıyla birlikte tamamen güneş enerjisiyle çalışan bir araba yapabilirlerdi. Hemen en yakın arkadaşları Mert ve teknik işlerde çok yetenekli olan Zeynep'i yanına çağırdı. Fikrini heyecanla paylaştığında Mert'in gözleri parladı. Zeynep ise çoktan kafasında gerekli malzemelerin listesini yapmaya başlamıştı bile. Hafta sonu erkenden Emre'nin evinin geniş bahçesinde toplandılar. Günler süren yoğun bir çalışma başladı. Tekerlekler monte edildi, kablolar bağlandı ve en önemlisi arabanın tavanına büyük bir güneş paneli yerleştirildi. Bazen vidalar yuvasına uymadı bazen de paneli sabitlemekte zorlandılar. Ancak Emre'nin etkili liderliği, Mert'in neşe verici motivasyonu ve Zeynep'in pratik çözümleri sayesinde karşılarına çıkan her engeli birer birer aştılar. Nihayet pazar akşamüstü, turuncu bir gün batımının altında "Güneş Seli" adını verdikleri arabaları bitmiş ve çalışmaya hazır hâle gelmişti. Emre direksiyona geçti ve düğmeye bastı. Araba sessiz bir şekilde sadece güneşten aldığı güçle hareket etmeye başladı. Üç arkadaş birlikte başarmış olmanın gururuyla birbirlerine sarıldılar.

a. Yukarıdaki metindeki hikâye unsurlarını belirleyerek yazınız. (8p)

Şahıs ve varlık kadrosu: Emre, Mert ve Zeynep

Yer: Kasaba, Emre'nin evinin bahçesi

Zaman: Nisan ayı

Olay: Üç arkadaşın fen projesi için güneş enerjili araba yapmaları

b. Zaman-olay ve şahıs kadrosu-olay ilişkisini inceleyiniz. Bunların projenin başarısına olan etkisini metinden yola çıkarak açıklayınız. (12p)

Zaman-olay ilişkisi: Araba güneş enerjisiyle çalıştığı için zamanın nisan ayının getirdiği güneşli günler, projenin test edilmesi ve başarıya ulaşması için zorunludur.

Şahıs kadrosu-olay ilişkisi: Karakterlerin iş birliği projenin tamamlanmasını sağlamıştır. Eğer her karakterin farklı bir uzmanlığı olmasaydı araba tamamlanamayabilirdi.

Öğrenme çıktısı: T.O.6.20. Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

2) Aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Hangi söz sanatı yapılmışsa karşılarında verilen boşluğa yazınız. (20p)

- O kadar zayıftı ki iğne deliğinden rahatlıkla geçebilirdi. Abartma
- Küçük kurbağa "Sabah olunca her şey düzelecek." diyerek kendini avuttu. Konuşturma
- Gecenin sessizliği insana öyle bir sarılıyordu ki o huzuru hissediyordum. Kişileştirme
- Gözleri altın gibi parlayan ceylan, sesi duyunca kaçıverdi. Benzetme
- Bir yandan ağlıyor bir yandan gülüyordu. Karşıtlık

Öğrenme çıktısı: T.O.6.24. Okuduğunu değerlendirebilme

3) Eski saatin tik takları, sadece zamanın geçtiğini değil ömrümüzün bir kum tanesi gibi ellerimizden kayıp gittiğini hatırlatıyordu. Sabahın ilk ışıkları penceremden içeri süzülürken hayatın o bitmek bilmeyen telaşının bazen ne denli beyhude olduğunu anlıyorum. Asıl zenginliğin biriktirilen paralar değil sevdiklerimize ayırdığımız o kıymetli ve bölünemez anların samimiyetinde gizlendiğini bir kez daha idrak ediyorum. Gökyüzünde süzülen bir kuş gibi hızla uçup giden bu zamanı, sadece hırs ve bitmeyen isteklerle harcarsak gün bittiğinde elimizde koca bir boşluk kalır. Bu yüzden vaktimiz varken ve kalbimiz iyilikle çarpıyorken vaktimizi sevgiyle değerlendirmeli ve her nefesimizin kıymetini bilmeliyiz.

a. Bu metinde yazarın bize vermek istediği asıl öğüt nedir? Yazar hayattaki gerçek zenginliği neye

bağlamaktadır? (10p)
Zaman geri döndürülemez bir hazinedir. Gerçek mutluluk maddi kazançlarda değil sevdiklerimize ayırdığımız vakitte ve paylaştığımız sevgide gizlidir.

b. Metni dil ve anlatım yönünden değerlendiriniz. (10p)
Metinde uzun cümleler ve karmaşık benzetmeler kurulmuştur. Bu durum metni okuyan kişinin cümlenin başını unutmasına neden olabilir. Dolayısıyla metnin akıcılığını bozmaktadır. Ayrıca beyhude, idrak etme gibi anlamı kolayca bilinemeyen kelimeler kullanılmıştır. Bu da metnin açıklığına darbe vurmaktadır.

Öğrenme çıktısı: T.O.6.25. Metni eleştirebilme

Güneşli ve sıcak bir gündü. Küçük Musa, aşağıdan bakınca kocaman ve devasa görünen bir ağacın altına oturdu. Ağacın dalları çok kalabalıktı. Çocuk orada beklerken vakit geçmek bilmedi. Nihayetinde baktı ki olmayacak sonunda oradan ayrılmaya karar verdi.

4) Yukarıdaki metni dikkatlice okuyunuz ve metinde Türkçenin kullanımını eleştirel bir gözle inceleyiniz. Yapılan yanlışları belirleyerek çözüm yollarını yazınız. (20p)

İkinci cümledeki kocaman ve devasa kelimeleri aynı anlama gelmekte olup birlikte kullanılması gereksizdir. İki kelimeden biri silinmelidir. Ayrıca ağaç dallarının kalabalık olması durumu da doğru bir ifade değildir. Çünkü kalabalık kelimesi daha çok insanlar için kullanılmaktadır. Burada kalabalık kelimesi yerine "sık" kelimesini kullanmak daha doğru olur. Son cümledeki nihayetinde ve sonunda kelimeleri de aynı anlama gelmektedir ve birlikte kullanılmamalıdır. Nihayetinde ya da sonunda kelimelerinden birini seçip kullanmak buradaki yanlışı düzeltir.

Öğrenme çıktısı: T.Y.5.9. Yazısında karşılaştırma yapabilme
T.Y.5.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme

5) Bir senarist yeni animasyon filmi için senaryo yazmaktadır. Karakterleri arasındaki konuşmaları ve senaryoyla ilgili bazı notları yazarken unutmamak için çok hızlı davranmıştır. Bu yüzden de hem cümleleri birbirine bağlayamamış hem de yazım ve noktalama kurallarına dikkat etmemiştir.

- Karakterlerin yaşadıkları ve ruh halleri şu şekildedir:

Zeynep: Kaptanı olduğu gemi bozulduğu ve tamir kiti yanında olmadığı için çok mutsuzdur.
Gülce: Bu sırada gemide bir yolcu olarak seyahat eden Gülce mühendis olduğundan gemiyi tamir edebileceğini biliyordur. Bu yüzden de Zeynep'in aksine mutludur.

- Karakterlerin senaryoda yaşayacakları olayları anlatan taslak cümleler de şunlardır:

Zeynebin gemisi gök yüzünde asılı kaldı
tamir kiti yanında deyildi
durum umutsuz görünüyor
Motor yanmış olabilirdi
mühendis olan gülcenin çantasında yedek motor ve tamir kiti vardı
herşey yoluna girecekti

Yukarıdaki cümleleri karakterlerin yaşadıkları ve ruh hallerini de dikkate alarak gerekli eklemelerle bir metine çeviriniz. "ama, kısaca, hatta" geçiş ve bağlantı ifadelerinin hepsini kullanmak zorunludur. Aynı zamanda yapılan yazım ve noktalama yanlışlarını da düzeltiniz. (20p)

Zeynep'in gemisi gökyüzünde asılı kaldı. Zeynep gemiyi tamir etmek istiyordu ama tamir kiti yanında değildi. Durum umutsuz görünüyordu hatta motor yanmış bile olabilirdi. Bu sırada mühendis olan Gülce'nin bir proje için yanında taşıdığı motoru vardı. Kısaca her şey yoluna girecekti.

maariftemodelturkce

Başarılar

Ders Öğretmeni

Özge AYKAÇ